به‌رغم گرانی‌ها، تقاضا برای خرید لوازم آرایشی افزایش یافته است

چرایی‌های آرایش افراطی در ایران

گروه اجتماعی

ایران در رتبه نخست پرمصرف‌ترین کشورهای دنیا از نظر مصرف مواد آرایشی ایستاده و نکته عجیب‌تر این که سن استفاده از لوازم آرایشی در ایران به سنین مدرسه و حتی خردسالی رسیده است.

بهروز اکبری، معاون اداره کل فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی سازمان غذا و دارو، می‌گوید: «سن مصرف فرآورده‌های آرایشی در جامعه پایین آمده است، طوری که فراوانی مصرف آن‌ها در سن مدرسه نیز بیشتر از گذشته شده است. بنابراین، برای مصرف فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی سن خاصی را نمی‌توان بیان کرد. زیرا مصرف آن‌ها در تمام عمر و بین آحاد جامعه رواج دارد. اگرچه زن‌ها بیشترین مصرف کننده فرآورده‌های آرایشی هستند، اما برخی مردها هم استفاده می‌کنند.»

متخصصان علوم رفتاری پیوسته تأکید می‌کنند که عدم شناخت درست از مدل‌های طبیعی زیبایی شناسی، توجه بیش از حد به ویژگی‌های ظاهری و نداشتن شناخت کافی از توانمندی‌های خود، گاهی باعث بروز رفتارهایی افراط گرایانه در جهت زیبایی‌های تصنعی و غیراصولی شده که از آن جمله می‌توان به استفاده ناصحیح از لوازم آرایشی و بهداشتی اشاره کرد. دُرناصدری در قامت تحلیلگر مسائل رفتاری و پژوهشگر علوم اجتماعی در این زمینه، به «ما» می‌گوید: «مطابق بررسی‌های صورت گرفته، در کشورهای جهان اول، لوازم آرایش را بیشتر هنرپیشه‌ها و یا مدل‌ها استفاده می‌کنند و یا افراد مسن و خانم‌هایی که رو به پیری می‌روند. خانم‌های مسن معتقدند که زیبایی‌شان با افزایش سن از دست رفته و از لوازم آرایشی برای برگرداندن بخشی از زیبایی چهره خود و پوشاندن نمودهای پیری در صورت استفاده می‌کنند. آن‌ها بر این باورند که جوانی یعنی زیبایی و نیازی به دست‌کاری چهره نیست ولی متأسفانه در کشور ما دختران ۱۰ تا ۱۴ ساله با چهره‌ای معصوم، زیبایی خود را پشت یک آرایش خیلی غلیظ پنهان می‌کنند به طوری که بعضی اوقات سن‌شان را حتی بیشتر نشان می‌دهد و چهره به کلی تغییر می‌کند.»

زنان ما هنوز تصویر منسجم و درستی از خود ندارند

این تحلیلگر مسائل رفتاری در ادامه عنوان می‌کند: «یکی از نگرانی‌های جدی در مقوله استفاده افراطی از لوازم آرایشی این است که افراد سلامت خود را به خطر می‌اندازند. در واقع هزینه‌های بالای استفاده از لوازم آرایشی، برخی افراد را به سمت استفاده از لوازم آرایشی ارزان قیمتی سوق می‌دهد که اغلب تقلبی و غیراستاندارد است و خطرات دوچندانی برای سلامتی و زیبایی مصرف کنندگان به همراه دارد. متأسفانه بسیاری از دختران و زنان ما با علم به این موضوع بازهم برای جبران خلأهای وجودی خود حاضرند، از لوازم آرایشی کم کیفیت و بی کیفیت استفاده کنند تا به هر قیمتی زیبا به نظر برسند!»

صدری در توضیح علت این موضوع می‌گوید: «هنوز زنان ما یک تصویر منسجم و درستی از خود ندارند و همچنان برای آنان یکی از راه‌های کسب تأیید و اعتبار بخشی، جذابیت‌های ظاهری است و البته مسائل روانشناختی هم در این زمینه دخیل است. استفاده غیرمتعارف از لوازم آرایشی در جامعه بیانگر یک ناهنجاری روانی به نام «سندروم هیسترویونیک» یا «عقده‌ی خودنمایشی» است که فرد با استفاده از این ابزار درصدد جلب توجه است. در این میان الگوبرداری از رفتار گروه‌های مرجع مانند چهره‌های مشهور و سلبریتی‌ها و رقابت‌های رفتاری منفی بین دختران و زنان جوان از دیگر علل اصلی افراط در استفاده از لوازم آرایشی است.»

این پژوهشگر مسائل اجتماعی عنوان می‌کند: «یکی از آسیب‌های زیربنایی برای استفاده از لوازم آرایشی مسئله هویتی است. بخشی از مسئله هویتی افراد به تجربیات دوران کودکی به ویژه در نظام آموزش و پرورش ما ارتباط پیدا می‌کند، آموزش و پرورشی که صرفا به نمره و موقعیت تحصیلی افراد اعتبار می‌دهد و هیچ فرصتی را برای ابراز وجود و تأیید شدن افراد ایجاد نمی‌کند، پس در چنین شرایطی دانش‌آموزان بسیار محوری و کانالیزه شده، تربیت می‌شوند. در این میان برخی عوامل اجتماعی و تمدنی مؤثر نیز همچون رواج مدگرایی و مصرف زدگی، اهتمام به ارضای لجام گسیخته تمایلات زیباشناختی؛ افزایش قدرت و انگیزه تصرف و دست کاری در بدن؛ ارزشیابی و اعتباربخشی اجتماعی (یا نیاز آفرینی کاذب و اعمال فشار اجتماعی برای همنوایی)؛ محوریت یابی افسارگسیخته امیال انسانی و غیره نیز از جمله عواملی است که زمینه تشدید مصرف و افراط در این موضوع را فراهم کرده است.»

اعتمادبه‌نفسی که نیست

این پژوهشگر خاطرنشان می‌کند: «اعتماد به نفس پایین زنان و دختران جامعه از دیگر عوامل مصرف بیش از اندازه لوازم آرایش در کشور است. آمارها نشان می‌دهد زنان در کشورهایی که بزرگ‌ترین قطب تولید لوازم آرایش در جهان هستند، کمترین میزان مصرف این لوازم را به خود اختصاص داده‌اند اما دختران و زنان ما از همان سنین نوجوانی صورت خود را نیازمند لوازم آرایش می‌دانند و هرچه سنشان بالاتر می‌رود این احساس نیاز بیشتر شده و به تدریج جای خود را به جراحی‌های پلاستیک، تزریق بوتاکس و انواع و اقسام خدمات زیبایی برای جوان سازی پوست می‌دهد. به هر رو تا زمانی که الگوی زن برتر در جامعه ما مدل‌ها و سلبریتی‌ها باشند، وضعیت به همین منوال ادامه پیدا خواهد کرد و در این میان چاره‌ای نیست جز تغییر فرهنگ و نگرش جامعه درخصوص معیارهای زن ایده‌آل.»

دو سال قبل نایب رئیس انجمن واردکنندگان فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی عنوان کرده بود: «ایران در منطقه رتبه اول مصرف لوازم آرایشی و بهداشتی را به خود اختصاص داده است، البته ۵ سال پیش بررسی‌ها حکایت از آن داشت که در مجموع مصرف ما در حوزه لوازم آرایشی و بهداشتی در جهان هفتم و در منطقه بعد از عربستان رتبه دوم است، اما به عنوان یک پژوهشگر فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی به این نتیجه رسیدم که مصرف عربستان به خاطر تردد زائران است و در واقع ما اکنون رتبه اول مصرف مواد آرایشی در منطقه هستیم.»

ازدیاد مصرف مواد آرایشی در میان زنان ایرانی، همواره توجه رسانه‌ها و پژوهش‌های جهانی را به خود جلب کرده است و به تازگی «ایندیپندنت» در تحلیل این موضوع، مبتنی بر شواهد میدانی گزارش داده است: «به رغم گرانی‌ها، تقاضا برای لوازم آرایشی در ایران نه تنها کاهش نیافته، بلکه در بسیاری موارد افزایش نیز داشته است. این پدیده را می‌توان از زوایای مختلف تحلیل کرد؛ از جمله این که در فرهنگ ایرانی، آرایش و زیبایی اهمیت ویژه‌ای دارد و همین امر سبب می‌شود که حتی در شرایط سخت اقتصادی هم بخش قابل توجهی از درآمد خانوار صرف خرید لوازم آرایش شود. از سوی دیگر تأثیر شبکه‌های اجتماعی و چهره‌های مشهور را هم در بالا رفتن تقاضا برای لوازم آرایش نمی‌توان نادیده گرفت. آن‌ها با تبلیغ مارک‌های مختلف و نمایش روش‌های آرایش، تمایل به مصرف را در میان جوانان و نوجوانان بالا برده‌اند. تقاضای بالا البته دلیل دیگری هم دارد؛ این که بازار لوازم آرایشی در ایران تنها به محصولات گران قیمت محدود نیست و تنوع محصولات از مارک‌های بسیار لوکس تا محصولات ارزان قیمت، تقریبا به تمامی قشرها امکان خرید می‌دهد. ضمن این که تقاضا برای محصولات ارزان قیمت و بی‌نام و نشان در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته و این موضوع در کنار پایین آمدن سن مصرف لوازم آرایشی در ایران بر میزان کلی تقاضا در این بازار افزوده است.»

دلایل روانشناختی تمایل به زیبایی افراطی

در این میان علیرضا شریفی یزدی، روانشناس نیز با تمرکز بر مقوله تصویربدنی، معتقد است زنانی که به شکل افراطی و بی‌رویه آرایش می‌کنند، به اعتماد به نفس ضعیف و عزت نفس بسیار پایین دچارند. چنین افرادی، تصویری منفی از بدن خود دارند و آگاهانه روی اعضای بدن خود متمرکز می‌شوند و این روند، به احساس شرم و خجالت در آنان می‌انجامد. چنین افرادی، این باور را دارند که هرقدر نازیبا یا غیرجذاب‌اند، دیگران به همان اندازه بسیار جذاب‌تر و زیباتر هستند. معمولا زنانی که اعتماد به نفس پایینی دارند، به مرور به افرادی منزوی و افسرده تبدیل می‌شوند و حتی دچار اختلال پرخوری یا کم خوری می‌شوند. اما در مواردی که عدم اعتماد به نفس، آنان را از درون خرد می‌کند، برای برون رفت از چنین رنجی، به بیرون پناه می‌برند و از جمله به جراحی‌های غیرعادی و آرایش افراطی روی می‌آورند تا بتوانند درونشان را اندکی آرام کنند؛ چرا که فکر می‌کنند آرامش درون آنان صرفا زمانی حاصل می‌شود که برای دیگران جذاب‌تر به نظر برسند. از دید ما روانشناسان، این گونه افراد به اختلال نارسایی بدنی دچارند. در این اختلال، فرد قادر به متوقف کردن افکار منفی و تمرکز بیش از حد روی بدن و ظاهر خود نیست، مدام در جست و جوی نقصی در ظاهر و چهره خود است. با مشاهده ظاهر خود در آینه دچار اضطراب می‌شود، از حضور در موقعیت‌های اجتماعی و جمع‌ها اجتناب می‌کند و این گونه است که برای کاهش احساس اضطراب و بی‌قراری‌اش، به آرایش زیاد و جراحی اعضای بدنش، دست می‌یازد.»

این روانشناس تأکید می‌کند: «بدون تردید افراط در آرایش به طور موقت اضطراب فرد را کاهش می‌دهد و فرد با احساس رضایت از ظاهر خود، در جمع‌ها حضور می‌یابد، اما مجددا اضطراب برمی‌گردد و همان رفتارها و افکار منفی نسبت به بدن خود هم در پی آن ظاهر می‌شود. او بر «نقص»هایی تمرکز می‌کند که در حقیقت نقص نیستند و از افکار و تصورات منفی خود او پدید آمده‌اند. چنین فردی، برای کاهش اضطراب، هربار دست به آرایش جدیدتر و حتی جراحی‌های غیرعادی‌تری می‌زند و موقتا احساس می‌کند که «منحصربه‌فرد» شده است و در نتیجه، احساس اطمینان و رضایت نسبی در مورد بدن و ظاهر خود پیدا می‌کند.»

شریفی یزدی خاطرنشان می‌کند: «درنهایت، با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده و آمارهای چشمگیر جراحی زیبایی و مصرف لوازم آرایشی در ایران، می‌توان گفت که میزان اضطراب، تصویر منفی از بدن و کاهش اعتمادبه‌نفس در میان زنان، به ویژه زنان جوان، روز به روز در حال افزایش است.»

اهمیت وسواس گونه زیبایی در جامعه

مژده ارشادی، دکترای روانشناسی و روانشناس بالینی هم ضمن ارائه تعریفی از آرایش، با اشاره به این که از قرن بیستم تا به امروز چند عامل سبب باب شدن لوازم آرایشی و گرایش به استفاده بیش از حد و نامتعارف آن شده است، می‌گوید: «نخست این که ظهور فن چهره نگاری یا عکاسی چهره با اختراع دوربین عکاسی سبب شد تا لنزها روی صورت قرار گیرد و آن را به صورت واضح نشان دهد، لذا پرداختن به چهره اهمیت یافت. عامل دوم، استانداردسازی استفاده از لوازم آرایشی است که این اقلام جزو بایدها و ضروریات زندگی شده‌اند، در برهه کنونی می‌توان گفت که زیبایی و پرداخت چهره و بدن به عنوان ارزش مسلط و بسیار مهم جامعه مورد توجه قرار دارد، لذا لوازم و ابزار و تبلیغات زیبایی، این ارزش را به افراد تحمیل می‌کنند که اگر فردی با آن هماهنگ نباشد طرد می‌شود. ضمن این که عامل سوم باب شدن آرایش را باید سینما و گریم دانست.»

ارشادی بیان می‌کند: «عواملی را نیز باید برای گرایش افراد به آرایش بیش از اندازه و غیرمتعارف برشمرد که به دو دسته عوامل فردی و خانوادگی و عوامل اجتماعی و فرهنگی تقسیم می‌شوند، اهمیت وسواس گونه زیبایی در جامعه امروز، سبب گرایش گسترده زنان به استفاده و بیش استفاده از لوازم آرایشی شده است. واقعیت این است که زیبایی از حدود خود خارج و به یک وسواس تبدیل شده که یکی از علل آن، خلق مُدها و مدل‌ها و تزریق آن به بازار و متقاعد ساختن زنان و دختران به استفاده از آن‌هاست، امروزه عموم زنان به دنبال جوان سازی و جوان انگاری هستند زیرا توهم جوانی به جامعه تزریق شده است.»

عضو انجمن روانشناسی اجتماعی ایران «نبود آگاهی بخشی و بسترسازی مناسب» را یکی دیگر از عوامل اجتماعی - فرهنگی در گرایش زنان به افراط در آرایش دانسته و می‌گوید: «ایران در زمینه جراحی زیبایی، کشور اول جهان است که نه تنها دختران بلکه پسران را نیز درگیر کرده است زیرا میل وسواس گونه به زیبایی سبب پرداخت بیش از اندازه و افراط گونه به چهره و اندام می‌شود. اگر از دختران جوان علت آرایش بیش از اندازه و نامتعارف را بپرسید، از تمایل به زیبایی می‌گویند. امروزه مدل‌ها و مدها افراد را به استفاده تشویق می‌کنند و تبلیغات گسترده، عرضه فراوان و نیز در دسترس بودن لوازم آرایشی، ایجاد تقاضا و ظهور هرروزه مدل‌ها و برندها بازار را داغ کرده است.»

در رقابت رنگ، پررنگ‌تر باشید!

ارشادی با بیان این که استفاده از لوازم آرایشی و توجه افراطی به ظاهر از ملاک‌های برتری در میان دختران و پسران جوان به شمار می‌رود، عنوان می‌کند: «در جامعه امروز، پوشش و لباس بسیار بد نیز یک ملاک برتری به شمار می‌رود، باید دید نگاه فرد پشت این ظاهر نامناسب و نامتعارف و آرایش غلیظ چیست، می‌توان اهدافی را مانند ارائه یک خوانش و برند ویژه از خود، حس شراکت و اتحاد با دیگران یا همرنگ جماعت شدن، جست و جوی امنیت روانی و... برشمرد. از سوی دیگر این تفکر غالب شده است که آرایش در مبحث ازدواج و دوام زندگی راهگشاست چرا که چهره گاهی مهم‌ترین ملاک انتخاب همسر به شمار می‌رود، درواقع در جامعه‌ای که زیبایی ارزش مسلط است، دختران برای انتخاب شدن به آرایش و پیرایش ظاهر روی می‌آورند و این تفکر القا شده است که اگر دختری بخواهد ازدواج کند و زندگی خود را حفظ کند باید در رقابت رنگ، پررنگ‌تر باشد.»

دلایل فردی گرایش به آرایش غیرمتعارف

ارشادی در تبیین دلایل فردی گرایش به آرایش غلیظ و زننده، می‌گوید: «مهم‌ترین عامل، درک ناقص فرد از خودش به عنوان انسان متعالی است بدین معنا که عزت و قدرت نفس در چنین افرادی پایین است و بسیاری از آنان دچار اختلال شخصیت مرزی و نمایشی هستند و بیش از آنچه هستند خود را به نمایش می‌گذارند، اغراق در رنگ‌ها، نبود تناسب در آرایش، توجه نکردن به مکانی که در آن حضور می‌یابند، پوشش و ظاهر نامتعارف و متمایز و... مؤید این مطلب هستند. ارائه توجیهات غیرمنطقی در این خصوص، اعتمادبه‌نفس از دست رفته، توهم زشت انگاری و حس نامطلوب از خود، تلاش برای پر کردن خلأهای عاطفی و... از دیگر شواهد مؤید اختلالات شخصیتی در این افراد است، درواقع، وقتی فردی در یک عنصر دچار نقیصه باشد در دیگر عناصر به پرکاری می‌پردازد تا نقیصه موجود را بپوشاند، گویی بخشی از خود را پاک می‌کند.»

این عضو انجمن روانشناسی اجتماعی در تشریح برخی عوامل اجتماعی که فرد را به استفاده از آرایش غلیظ و زننده تشویق می‌کند، می‌گوید: «رقابت و چشم و هم چشمی و نیز مدگرایی افراطی، روش‌ها و شیوه‌های زیباسازی که دائما در حال به روزرسانی هستند و زنان برای پسندیده شدن ناچارند استفاده کنند، از جمله این عوامل، اجتماعی هستند. اما امروزه نه تنها زنان بلکه دختران و حتی پسران جوان و نوجوان درگیر ظواهر و آرایش چهره هستند و این امر حاکی از فقر فرهنگی و تغییر ملاک‌هاست، چه خوب است که آدم پررنگ بی‌رنگی باشیم و نه بی‌رنگ پررنگ، یعنی انسانی پر از آگاهی و دانایی باشیم که علاقه‌مند به فراگیری و حل مسئله است اما با ظاهری ساده در جامعه حاضر می‌شود و به جای رنگ‌های ظاهری، رنگ‌های درونش در جامعه هویدا است.»

ارشادی با طرح این پرسش که برای خروج از این وضعیت چه کاری باید کرد، تصریح می‌کند: «این پرسش پاسخی ندارد چرا که باید در ریشه‌ها و باورها، افکار و اعتقادات و نیز سبک منطق، تغییر و اصلاحاتی صورت بگیرد و باید تقلیدها را کنار گذاشت. در پشت صحنه آرایش غلیظ و افراطی یک نیاز روانی وجود دارد که می‌گوید «من اینجا هستم»، «شما مرا ببینید» و «به من توجه کنید» و این نقیصه ناشی از نقص در جعبه اصیل اعتماد به نفس است، لذا برخی زنان تصور می‌کنند که زن انعکاسی از توجه مرد به شمار می‌رود و باید برای جلب این توجه دست به هر کاری بزنند.»

آرایش در جامعه ما یک امر مسری است

اما دکتر مهدی ملک محمد در قامت روان درمانگر درباره ازدیاد استفاده از مواد آرایشی نگاه دیگری دارد. او می‌گوید: «نباید درباره استفاده از لوازم آرایشی برخوردی از بالا به پایین و منع کننده داشته باشیم، بلکه باید به سراغ ریشه‌ها برویم. در مبحث روانشناسی بدن، بدن انسانی یک ویژگی ظاهری و در معرض قضاوت جامعه و عموم مردم است. براین اساس صورت در میان زنان و مو در میان مردان بیش از همه مورد توجه و دیده شدن قرار دارد. افراد در ارتباط با یکدیگر و در نگاه اول بدون شناخت شخصیت فردِ مقابل و تنها از طریق ظاهر با او وارد ارتباط می‌شوند، بنابراین چهره و ظاهر در ابتدای امر مورد قضاوت قرار می‌گیرند. بنابراین در افرادی که اعتماد به نفس پایین دارند این امر بسیار اهمیت دارد. چرا که اعتماد به نفس پایین، بی‌اعتمادی به ظاهر را نیز در افراد شکل می‌دهد. درنتیجه فردی که اعتمادبه‌نفس ضعیفی دارد، قضاوت در مورد ظاهر خود را نیز قضاوتی نادرست ارزیابی و سوءتعبیر می‌کند. این فرد برای این که این قضاوت را تغییر دهد، شروع به ایجاد تغییر در ظاهر خود می‌کند. این در حالی است که آن فرد نمی‌داند که قضاوت‌های دیگران، قضاوتی ماندگار نیست و اگر فردی وی را «جذاب» بنامد، این قضاوتی ماندگار نخواهد بود.»

مهدی ملک محمد در این گفت‌وگو که با «فرارو» انجام داده، در کنار اعتماد به نفس پایین افرادِ جامعه، به عامل مؤثر دیگری در ازدیاد استفاده از لوازم آرایشی اشاره کرده و می‌گوید: «عامل دیگر «سرایت باور» است. باور به لزوم آرایش برای حضور در اجتماع، می‌تواند از فردی به فرد دیگر منتقل شود، بنابراین آرایش در جامعه ما یک امر مسری است. این مسری بودن را می‌توانیم در کاهش سن استفاده از لوازم آرایش ببینیم؛ در حال حاضر دختران نوجوان ما نیز از مواد آرایشی استفاده می‌کنند. این در حالی است که تا پیش از این آرایش دختران پیش از ازدواج یک تابو محسوب می‌شد، اما به مرور و آرام آرام آرایش زیاد شد و به همه اقشار و سنین سرایت کرد. این تغییرات را البته باید تغییراتی لاجرم بدانیم، چرا که امکان مقابله با آن در جامعه وجود نداشته است.»

دکتر ملک محمدی درباره همه گیر بودن استفاده از لوازم آرایش توضیح می‌دهد: «با توجه به این که من سال‌ها با نسل جوان کار کرده و نسبت به آن‌ها آشنایی دارم، باید بگویم که در شرایط فعلی، اگر یک نوجوان ایرانی تمایلی به استفاده از لوازم آرایشی نداشته باشد، از سوی همسالان خود «عقب افتاده» تلقی می‌شود و تحت فشار قرار می‌گیرد که مقاومت در برابر آن کار ساده‌ای نیست. می‌توان به دخترانی اشاره کرد که در ابتدای ورود به دانشگاه ظاهری ساده دارند، اما پس از گذشت مدت زمانی شروع به استفاده از لوازم آرایشی می‌کنند و درنهایت به نقطه‌ای می‌رسند که بدون آرایش نمی‌توانند در جامعه حضور پیدا کنند. از طرفی دختری که با خانواده‌اش در تنش است، زنی که دچار شکست عاطفی شده و... سعی می‌کند تا با «عاملِ حواس پرتی» همچون آرایش کردن رنج و درد را کمتر متوجه شود. اما این عامل تنها به افراد در زمان کوتاهی کمک خواهد کرد و پس از آن مجددا افراد به همان استرس‌ها و مشکلات همیشگی‌شان بازمی‌گردند.»

قوه قضائیه هر سال با سیل پرونده‌های ناشی از اسناد عادی مواجه است

رئیس سازمان بازرسی کل کشور با بیان این که تنظیم اسناد عادی مشکلات عدیده‌ای را برای مردم و دستگاه قضائی ایجاد کرده است، اظهار کرد: قوه قضائیه هر سال با سیل پرونده‌هایی مواجه است که ناشی از اسناد عادی هستند. به گزارش ایسنا، ذبیح‌الله خداییان در مراسم تحلیف ۳۱۰ نفر از سردفتران ضمن تبریک ایام و اعیاد ربیع الاول به تبیین ریشه‌ها و پیامدهای گسترده معضل اسناد عادی در کشور پرداخت و با تأکید بر سابقه بیش از یک قرنی قوانین مربوط به ثبت رسمی اموال غیرمنقول، از چالش‌های حقوقی، اقتصادی، اجتماعی و حکمرانی ناشی از عدم التزام به ثبت رسمی گلایه کرد و خواستار همگرایی برای حل این مشکل دیرینه شد. رئیس سازمان بازرسی با اشاره به تصویب قوانین مهمی چون قانون ثبت اسناد و املاک در سال ۱۳۰۲ و قانون ثبت عمومی املاک و قانون مادر یا قانون اصلی ثبت اسناد و املاک در سال ۱۳۱۰، خاطرنشان کرد: تمام این قوانین تأکید بر ثبت رسمی اموال غیرمنقول دارند. اما در همین مدت بیش از یک قرن، بخش عظیمی از معاملات و اعمال مردم به صورت عادی و در قالب قولنامه و مبایعه نامه صورت می‌گیرد. خداییان با بیان این که تنظیم اسناد عادی مشکلات عدیده‌ای را برای مردم و دستگاه قضائی ایجاد کرده است، اظهار کرد: قوه قضائیه هر سال با سیل پرونده‌هایی مواجه است که ناشی از اسناد عادی هستند.

وی به پرونده‌های مربوط به انتقال مال غیر، کلاهبرداری، فرار مالیاتی، پولشویی با جنبه کیفری و همچنین اختلافات ملکی، الزام به تنظیم سند رسمی و تنفیذ قولنامه اشاره کرد و افزود: بخش زیادی از این پرونده‌ها دستگاه قضائی را دچار انسداد کرده است. رئیس سازمان بازرسی، اسناد عادی را عاملی مهم در تزلزل اقتصاد کشور دانست و گفت: پولشویی یکی از عواملش همین اسناد عادی است. وی به نقش اسناد عادی در فرار مالیاتی اشاره کرد و گفت: فرد ده‌ها معامله را انجام می‌دهد اما از چشم مأموران مالیاتی به دور است. کسی که از راه‌های نامشروع اموالی کسب کرده، می‌تواند با اسناد عادی املاکی را خریداری و سپس به فروش برساند و پول کثیف را وارد چرخه اقتصادی کند، بدون آنکه امکان رصد آن وجود داشته باشد. خداییان به بعد اجتماعی این مشکل نیز پرداخت و گفت: ناامنی که مردم در کشور دارند، بسیار آزاردهنده است. شخصی که سال‌ها سند رسمی دارد، ممکن است با یک قولنامه از سوی دیگری مواجه شود و حکم تخلیه یا خلع ید بگیرد. وی افزود: مردم چطور می‌توانند به سند رسمی خود اعتماد کنند، وقتی با یک برگه سند عادی می‌توان سند رسمی را از اعتنا انداخت؟ اسناد عادی برنامه ریزی مسئولان را به هم می‌ریزد. وی با اشاره به عدم وجود داده‌های کافی و دقیق درباره املاک غیرمنقول، گفت: بعد از بیش از یک قرن، هنوز نمی‌توانیم آماری دقیق از اراضی کشاورزی، اراضی ملی و منابع طبیعی یا تعداد ساختمان‌ها در کشور ارائه دهیم. وقتی متولی این امور آمار دقیقی از اراضی ندارد، طبیعی است که نمی‌تواند برنامه ریزی دقیقی داشته باشد. خداییان بر لزوم همگرایی و تلاش دستگاه‌های مختلف، به ویژه قوه قضائیه و مسئولین امر، برای رفع این معضل و تضمین ثبت رسمی تمامی اعمال حقوقی و معاملات تأکید کرد. رئیس سازمان بازرسی کل کشور، با تشریح جزئیات قوانین مرتبط با ثبت اموال غیرمنقول و چالش‌های موجود، بر ضرورت اجرای قاطعانه قانون الزام تأکید کرد و آن را عاملی کلیدی برای ایجاد تحول در کشور دانست. خداییان با اشاره به قابلیت تصمیم گیری مسئولان براساس داده‌های دقیق، گفت: مسئولان با در اختیار داشتن آماری دقیق از میزان اراضی کشاورزی، منابع ملی، اراضی شهری و روستایی و همچنین املاک گران قیمت مانند ویلاها، می‌توانند تصمیمات مالیاتی و برنامه ریزی صحیحی اتخاذ کنند. وی افزود: وجود قوانینی همچون قانون ثبت اسناد و املاک و مواد ۲۲ و ۴۲ آن و همچنین حذف تصویرتنظیم اسناد رسمی در سال ۱۳۸۵ با هدف تشویق مردم به سمت اسناد رسمی، گام‌های مثبتی بوده‌اند. رئیس سازمان بازرسی کل کشور به تشریح فرآیند قانونی تدوین و اصلاح قوانین پرداخت و گفت: قانون جامع حدنگار قدم مثبتی در جهت ثبت رسمی بود. همچنین ماده ۶۲ قانون احکام دائمی با پیشنهاد ما تدوین شد که در آن قید شده بود تمام معاملات مربوط به اموال غیرمنقول، اعم از بیع، صلح، یا تعهد، باید رسمی باشند و اسناد عادی در ادارات و محاکم پذیرفته نشوند. وی با یادآوری این که شورای نگهبان در ابتدا این ماده را پذیرفت، اما با افزودن عبارت مگر اسناد عادی که به نظر حاکم معتبر تشخیص داده شوند، عملا اعتبار آن را کاهش داد، گفت: درنهایت قانون الزام به تنظیم سند رسمی با پیشنهاد مقام معظم رهبری و تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام به سرانجام رسید. این قانون اگر به درستی اجرا شود، تحول بزرگی در کشور ایجاد خواهد کرد و ما می‌توانیم تاریخ ثبت اموال غیرمنقول را به دو دوره قبل از این قانون و بعد از این قانون تقسیم کنیم. وی از تمام مسئولین خواست تا به اجرای این قانون ملتزم باشند و هر فرد در بخش خود تلاش کند تا قانون در موعد مقرر و به درستی اجرا شود. خداییان به موانع احتمالی بر سر راه اجرای این قانون نیز اشاره کرد و گفت: طبیعتا این قانون با عرف رایج جامعه که مردم به تنظیم اسناد عادی عادت کرده‌اند، همخوانی ندارد و ممکن است با مقاومت‌هایی روبه‌رو شود. همچنین، آشنایی کامل مردم با این قانون وجود ندارد و نیاز به آگاهی بخشی و اطلاع رسانی گسترده است. وی افزود: خوشبختانه این قانون به گونه‌ای تنظیم شده که امور به صورت سیستمی انجام خواهد شد. سامانه‌های متعددی پیش بینی شده که ان شاءالله باید یکپارچه شوند.

وی تأکید کرد: تمام اطلاعات مردم جمع آوری می‌شود، بنابراین امنیت آن حائز اهمیت است و حتما آقای بابایی و همکارانشان این موضوع را مدنظر قرار خواهند داد. وی ضمن اشاره به استقبال نسبی مشاوران املاک از این قانون، خاطرنشان کرد که نیاز به اطلاع رسانی و آگاهی بخشی برای جلب مشارکت کامل مردم و رفع مقاومت‌های احتمالی وجود دارد. رئیس سازمان بازرسی کل کشور، با تأکید بر این که اجرای قانون الزام یک تحول فراگیر در سطح جامعه است و تنها به قوه قضائیه محدود نمی‌شود، خواستار همراهی و همکاری جدی تمامی دستگاه‌های فرهنگی و اجرایی کشور شد. خداییان با تشریح وظایف نظارتی سازمان بازرسی کل کشور، اظهار داشت: وظیفه ما نظارت بر اجرای صحیح قانون و حسن جریان امور است. در این راستا، دستگاه‌های متعددی از جمله وزارت راه و شهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی، شهرداری‌ها، وزارت کشور و سازمان امور اراضی نقش کلیدی در اجرای این قانون دارند. وی با اشاره به مسئولیت سازمان امور اراضی در خصوص تنظیم نقشه‌ها و انجام استعلامات مربوط به اراضی کشاورزی و منابع ملی، این سازمان را یکی از ارکان اصلی اجرای قانون خواند. همچنین، شهرداری‌ها مکلفند نسبت به تثبیت اموال غیرمنقول خود اقدام کنند. خداییان با اشاره به پرونده‌ای در وزارت آموزش و پرورش که بیش از ۱۰۳ هزار رقبه ثبت نشده داشت و گفت: گاهی مشاهده می‌شود که ساختمان‌هایی سال‌ها در اختیار یک دستگاه است، اما به دلیل عدم پیگیری برای رسمی کردن اسناد، بعدها با مشکل مواجه می‌شوند. رئیس سازمان بازرسی کل کشور تأکید کرد که همه دستگاه‌ها موظفند ابتدا اموال غیرمنقول خود را تعیین تکلیف و رسمی کنند. وی افزود: دستگاه‌هایی که وظیفه قانونی در این زمینه دارند، نباید منتظر اقدام مردم باشند، بلکه باید خود پیشگام شوند؛ برای مثال، سازمان امور اراضی باید در جهت سنددار کردن اراضی کشاورزی و منابع طبیعی اقدام کند و شهرداری‌ها نیز باید با همکاری جدی، به بی نظمی موجود در خرید و فروش اموال پایان دهند. خداییان همچنین به نقش مهم قشر نخبه و همکاران سازمان ثبت اسناد و املاک در سراسر کشور اشاره کرد و گفت: همکاری شما نقش مهمی در اجرای این قانون و ایجاد امنیت و تثبیت مالکیت مردم دارد. وی خطاب به دفترداران اسناد رسمی که در مراسم تحلیف شرکت داشتند، گفت: شما در پیشگاه خداوند متعال سوگند یاد می‌کنید که رازدار باشید. مراقب باشید که با تبحر افراد سودجو در جعل اسناد، گرفتار نشوید و با ارائه اسناد جعلی، پرونده قضائی برای خود ایجاد نکنید چرا که عدم اطلاع از جعلی بودن اسناد، عذر موجهی محسوب نمی‌شود.

میزخبر

منابع دارویار باید از سازمان هدفمندی جدا شود

وزیر بهداشت در همایش ملی روز داروسازی گفت: تحقق طرح دارویار با ساختار فعلی ممکن نیست و بودجه باید از سازمان هدفمندی خارج شود. به گزارش ایسنا، دکتر محمدرضا ظفرقندی در چهل و هفتمین همایش ملی روز داروسازی همچنین با اشاره به تلاش‌های صنعت داروسازی تأکید کرد که کمبودهای دارویی کاهش یافته است. وی گفت: داروساز و پزشک شدن ارزشمند است، اما نباید از خدمات بزرگانی که در این حوزه تلاش کرده‌اند، غافل شد. وی با اشاره به ورود افراد فاقد تخصص به تولید دارو گفت: این اقدام خطرناک است و همه باید برای جلوگیری از این تهاجم غیرحرفه‌ای همکاری کنیم. ظفرقندی افزود: پاسخ‌های رئیس جمهور به نامه‌های انجمن داروسازان ایران، نشان دهنده اهمیت مسائل داروسازی است. ظرفیت‌های سلامت باید با زیرساخت‌ها متناسب باشد تا کیفیت خدمات دچار افت نشود. وی ادامه داد: اگر به خواسته‌های دانشجویان توجه نشود، دلسردی منجر به مهاجرت می‌شود. همچنین انجمن‌ها باید با سازمان غذا و دارو برای ارتقای سواد سلامت جامعه همکاری کنند و بر مصرف منطقی دارو تمرکز داشته باشند. وزیر بهداشت تصریح کرد: عمده بودجه دارو در اختیار سازمان هدفمندی است که محقق نمی‌شود و این مشکل باید برطرف شود. بنابر اعلام سازمان غذا و دارو، او افزود: با وجود تحریم‌ها، کمبودهای دارویی کاهش یافته که دستاورد مهمی برای صنعت داروسازی است. وی گفت: در هفته جاری ۲۰ همت و هفته آینده مبالغی از بدهی بیمه‌ها به زنجیره تأمین دارو پرداخت خواهد شد. او تأکید کرد قیمت دارو باید واقعی باشد تا کارخانه‌های داروسازی بتوانند ادامه فعالیت دهند، در غیر این صورت کشور ناچار به واردات با هزینه چند برابر خواهد شد.

تربیت مشاوران تخصصی حوزه سالمندان

رئیس سازمان بهزیستی کشور همزمان با هفته دولت، در بازدید از خبرگزاری ایسنا، از تربیت ۳۰۰۰ مشاور تخصصی حوزه سالمندان و آغاز به کار خانه هنرمندان افراد دارای معلولیت در تهران خبر داد. به گزارش ایسنا، دکتر سیدجواد حسینی با حضور در خبرگزاری ایسنا، از این خبرگزاری بازدید و برنامه‌های سازمان در هفته دولت را تشریح کرد. وی ضمن دیدار با خبرنگاران که با حضور محمد نادعلی زاده - مدیرعامل این رسانه - انجام شد، اظهار کرد: سازمان بهزیستی در هفته دولت از چند طرح رونمایی و آن را آغاز کرده است؛ طرح غربالگری، مهارت آموزی، استعدادیابی نوجوانان ۱۳ تا ۱۸ سال را برای ۳۰ هزار نفر شروع کردیم. همچنین طرح غربالگری سلامت ۲۸۴ زن سرپرست خانوار با کمک وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آغاز شده است. رئیس سازمان بهزیستی کشور، تربیت ۳۰۰۰ مشاور تخصصی حوزه سالمندان را از دیگر برنامه‌های این هفته اعلام کرد و گفت: با توجه به این که مشاور سالمند نداریم و این قشر بیشتر از هر قشر دیگری نیازمند خدمات مشاوره‌ای هستند، از همین رو، جهت ارائه خدمات در حوزه سالمندی در حال تربیت این مشاوران هستیم.

حسینی آغاز به کار خانه هنرمندان افراد دارای معلولیت در تهران، دبیرخانه کیفیت بخشی به خانواده‌های افراد دارای اوتیسم و راه اندازی ۲۰۰ پایگاه CBR جدید در شهرها و پوشش ۶۰ هزار نفر در فاز اول را از دیگر برنامه‌های بهزیستی در هفته دولت مطرح کرد و گفت: طرح CBR صرفا فعالیت پیرامون معلولان نیست، بلکه طرح جامع اجتماع محور است که توانمندسازی، پیشگیری، مشارکت، سلامت، آموزش و مهارت را توأمان با هم احیا می‌کند.

چالش بیمه برای بانوان فاقد گواهینامه موتورسیکلت

به گفته مدیرعامل صندوق تأمین خسارت‌های بدنی، در صورت حل مشکل دریافت گواهینامه موتورسیکلت توسط بانوان، امکان استفاده از پوشش بیمه شخص ثالث فراهم می‌شود، اما تا زمانی که راننده فاقد گواهینامه باشد، امکان استفاده از بیمه نامه در حوادث وجود ندارد. در این زمینه مهدی قمصریان - مدیر صندوق تأمین خسارت‌های بدنی - در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به پیامدهای نداشتن گواهینامه موتورسیکلت برای بانوان و عدم امکان استفاده از پوشش‌های بیمه‌ای گفت: چندی پیش از معاونت امور زنان ریاست جمهوری تقاضا شد که به این موضوع وارد شوند و خوشبختانه تا امروز پیگیری‌های مطلوبی توسط این معاونت صورت گرفته است. براساس قانون، صدور گواهینامه موتورسیکلت برای آقایان بر عهده دستگاه انتظامی است اما قانون گذار در رابطه با گواهینامه موتورسیکلت برای بانوان به تعبیری سکوت کرده که متأسفانه برخی این سکوت را به مخالفت با این موضوع تعبیر می‌کنند.

وی افزود: این در حالی است که تا امروز بسیاری از بانوان از موتورسیکلت استفاده کرده‌اند که بدون گواهینامه بوده و در صورت وقوع حادثه رانندگی با پیامدهای منفی روبه‌رو خواهند شد و در صورت بروز حوادث، فرد فاقد گواهینامه مطابق قانون بیمه اجباری شخص ثالث نمی‌تواند از مواهب و مزیت‌های بیمه یا به عبارتی پوشش بیمه‌ای استفاده کند که این مسئله دو پیامد دارد. یکی این که شرکت بیمه‌ای هر خسارتی را به زیان دیده شخص ثالث پرداخت کند، مکلف است از راننده مقصرِ فاقد گواهینامه آن خسارت را بازیافت و دریافت کند و دوم این که هیچ خسارتی به خود راننده فاقد گواهینامه پرداخت نخواهد شد که در این میان هیچ فرقی میان راننده خانم و آقا وجود ندارد و به شخصی که فاقد گواهینامه باشد، هیچ خسارتی پرداخت نخواهد شد. مدیر صندوق تأمین خسارت‌های بدنی ادامه داد: در رابطه با سایر وسایل نقلیه به استثنای موتورسیکلت، تکلیف مشخص است و طبق قانون رانندگان باید گواهینامه داشته باشند و در صورت نداشتن گواهینامه از سوی راننده (خانم یا آقا)، تکلیف قانون مشخص است اما در رابطه با موتورسیکلت، امروز به دلایل شرایط اقتصادی و اجتماعی روند استفاده توسط بانوان افزایش یافته که به علت نداشتن گواهینامه و امکان دریافت گواهینامه با موانعی روبه‌رو می‌شوند که نمی‌توانند از پوشش بیمه در زمان وقوع حوادث استفاده کنند و همزمان که بیمه شخص ثالث اجباری است و حتی موتورسیکلت نیز از بیمه نامه شخص ثالث برخوردار است اما به علت نداشتن گواهینامه توسط راکب مقصر (خانم)، امکان استفاده از بیمه شخص ثالث با محدودیت‌هایی روبه‌رو خواهد بود به عبارتی بستر قانونی برای استفاده از مواهب و مزیت‌های بیمه‌ای وجود ندارد. قمصریان در پایان تأکید کرد: نیاز است بستر قانون اصلاح شود تا همه بتوانند از قانون بهره‌مند شوند و اگر یک راننده خانم از موتورسیکلت استفاده کرد و فاقد گواهینامه بود، بتوان با آن به صورت قانونی برخورد کرد اما اگر این بستر فراهم نباشد، بانوان می‌گویند ما می‌خواهیم که گواهینامه بگیریم اما بستر قانونی فراهم نیست و شرایط وجود ندارد که امیدواریم با همدلی و همکاری دولت و به ویژه همدلی مجلس شورای اسلامی و همراهی نمایندگان مجلس، پیش از این که این موضوع به یک چالش بدل شود، موانع مربوط به دریافت گواهینامه موتورسیکلت برای بانوان برداشته شود تا متعاقب آن بتوانند از مزایای بیمه در زمان وقوع حوادث نیز استفاده شود.

پیگیری خسارات جنگ ۱۲ روزه با دقت و سرعت در حال انجام است

دادستان کل کشور گفت: موضوع مستندسازی و پیگیری خسارت‌های وارده در جنگ ۱۲ روزه با دقت، سرعت و هدفمند انجام شود. مرکز حقوقی امور بین‌المللی ریاست جمهوری پیگیر امور است.

به گزارش ایسنا به نقل از قوه قضاییه، جلسه بررسی و پیگیری اقدامات انجام شده در خصوص مستندسازی و اعلام خسارت‌های جنگ تحمیلی دوازده روزه به ریاست حجت‌الاسلام و المسلمین محمد موحدی روز گذشته در محل دادستانی کل کشور برگزار شد.

دادستان کل کشور گفت: علت محدثه انقلاب اسلامی اسلحه، اقدام مسلحانه و کودتا نبوده، علت محدثه جمهوری اسلامی باورهای عمیق و ریشه‌دار مردم مسلمان و خداجوی ایران بوده است. علت مبقیه آن نیز همان است. این را دشمن متوجه نیست و یا اگر از آن آگاهی دارد سعی کرده از آن عبور کند و در تلاش است از راه دیگر به نظام آسیب وارد کند.

وی افزود: حمله نظامی رژیم صهیونیستی و شیطان بزرگ به ایران اشتباه بزرگی بود، همانطور که حمله صدام به ایران اشتباه بزرگی بود. چرا که دشمن می‌بایست از سرنوشت صدام عبرت می‌گرفت. رژیم بعث با حمایت تمامی قدرت‌های جهانی به ویژه آمریکای جنایتکار به مدت ۸ سال با ایران جنگید، اما عاقبت آن شد که همین جبهه مقاومت، صدام را دستگیر و اعدام کرد.

دادستان کل کشور تصریح کرد: ما معتقدیم سرنوشت جنایتکاران امروزی همان سرنوشت صدام خواهد بود و دیری نخواهد پایید که جبهه مقاومت سرنوشت سختی را برای جنایتکاران رقم خواهد زد.

دادستان کل کشور با بیان اینکه رژیم صهیونی و آمریکا به دلیل کاهش توان دفاع در مقابل جبهه مقاومت دست به اقدامات جنون‌آمیز و مذبوحانه می‌زنند، اعلام کرد: جبهه مقاومت در حال قدرت یافتن است. گواه این مسئله این است که یک زمان فلسطینیان تنها با سنگ به دفاع از خود می‌پرداختند، اما امروز ما شاهد آن هستیم که موشک‌های فلسطینی در قلب سرزمین‌های اشغالی فرود می‌آید یا یمن با موشک‌های پیشرفته خود بزرگ‌ترین فرودگاه و مهم‌ترین بندر رژیم صهیونی را مورد حمله قرار می‌دهد و این اصلا برای هیچ قدرتی قابل تصور نبود. موحدی با اشاره به حمله رژیم صهیونی به ایران گفت: دشمن فکر می‌کرد سه روزه جنگ را با پیروزی به اتمام خواهد رساند، اما روز چهارم همه جهانیان دیدند که به واسطه اربابش، آمریکا به دنبال آتش بس و توقف جنگ بود.

وی بیان کرد: در این جنگ ما دچار خسارت‌هایی شدیم، اما به کمک و تدبیر فرماندهی کل قوا در کمتر از ۱۲ ساعت جانشینان فرماندهان منصوب شدند و پاسخ به جنایات دشمن آغاز شد. هرچه تعداد موشک‌های ایرانی بیشتر شد میزان پشیمانی دشمن نیز افزایش یافت تا جایی که در این ۱۲ روزه دشمن خسارت‌های چشمگیری را متحمل شد.